

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 28	Antal sidor 7
Dokumentägare Monika Carlson Hygiensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2023-01-31	Giltig t.o.m. 2025-01-30

Covid-19 - Särskilt boende/korttidsboende/ordinärt boende

Gäller för: Kommunal vård och omsorg

Innehåll

Var ska rutinen tillämpas	2
Personal	2
Skyddskläder och personlig skyddsutrustning	2
Smittsamhet	4
Avliden patient.....	4
Rutiner särskilt boende/korttidsenhet	5
Patient	5
Besök	5
Mathantering och disk	5
Tvätt	5
Avfall.....	5
Städning.....	5
När det är svårt att isolera en patient.....	6
Rutiner ordinärt boende	7
Patient	7
Tvätt	7
Avfall.....	7
Städning.....	7

Var ska rutinen tillämpas

Denna rutin ska användas hos patienter med misstänkt eller bekräftat fall av covid-19 och omfattar kommunal verksamhet oavsett organisation där det bedrivs vård och omsorg. Exempel på verksamheter där det bedrivs vård och omsorg är särskilda boenden, korttidsenheter och inom hemtjänsten.

Även personer i riskgruppen 70+ och/eller multisjuka inom andra kommunala verksamheter till exempel boendestöd, LSS-bostäder, personlig assistans, dagliga verksamheter med flera kan omfattas av denna rutin och därför inkluderas i begreppet patient.

Personal

Vid all vård av patienter är basala hygienrutiner av största vikt. Användning av skyddskläder och personlig skyddsutrustning blir en komplett helhet först när de används tillsammans med de basala hygienrutinerna.

Det är skillnad på arbetskläder, skyddskläder och skyddsutrustning. För mer information om detta, var god se [Smittskydd Värmlands hemsida \(Vårdhygien\)](#)

Personalen behöver inte byta arbetskläder efter arbete med patient med misstänkt eller bekräftad covid-19 under förutsättning att basala hygienrutiner följs. Minimera om möjligt antal personal runt patienten.

Skyddskläder och personlig skyddsutrustning

Gäller även personal som har haft covid-19 eller är vaccinerad mot covid-19

Arbete inom två (2) meter från patient

- Patient med symtom – se information i rutorna A respektive B nedan.
- Patient utan symtom provtagen i smittspårning eller screening – se ruta B.

A: Dag 0–7 från symtomdebut

1) Andningsskydd (FFP2/FFP3) + visir/skyddsglasögon
<ul style="list-style-type: none">- Vid enstaka, kortvariga vårdnära moment används munskydd klass IIR i stället för andningsskydd, se ruta B nedan.- Observera att flertalet av andningsskydden inte är vätskeresistenta. De behöver då användas tillsammans med heltäckande visir.- Se INS-16614 Andningsskydd – Så här använder du andningsskydd
2) Plastförkläde utan ärm eller långärmat plastförkläde
<ul style="list-style-type: none">- Plastförkläde utan ärm är tillräckligt förutsatt att underarmar desinfekteras efter avslutat arbetsmoment.- Långärmat plastförkläde rekommenderas vid risk för kraftig förorening av arbetskläder eller underarmar (enligt basala hygienrutiner).

B: Från dag 8 tills låg smittsamhet föreligger (eller patient utan symtom provtagen i smittspårning/screening)

1) Munskydd klass IIR + visir/skyddsglasögon

- a) vid brist på munskydd klass IIR används munskydd klass II
- b) vid brist på munskydd klass II används munskydd klass I

- Munskydd klass IIR är vätskeresistent där R betyder resistent. Munskydd klass II och I är inte helt vätskeresistenta men kan användas i kombination med heltäckande visir.

2) Plastförkläde utan ärm eller långärmat plastförkläde

- Plastförkläde utan ärm är tillräckligt förutsatt att underarmar desinfekteras efter avslutat arbetsmoment.
- Långärmat plastförkläde rekommenderas vid risk för kraftig förorening av arbetskläder eller underarmar (enligt basala hygienrutiner).

Skyddsåtgärder vid aerosolbildande arbetsmoment

1) Andningsskydd (FFP2/FFP3) + visir/skyddsglasögon

- Andningsskydd ska användas av alla i rummet och tas på och av utanför rummet.
- Minimera antal personer som vistas i rummet.
Observera att flertalet av andningsskydden inte är vätskeresistenta. De behöver då användas tillsammans med heltäckande visir.

2) Plastförkläde utan ärm eller långärmat plastförkläde

- Plastförkläde utan ärm är tillräckligt förutsatt att underarmar desinfekteras efter avslutat arbetsmoment.
- Långärmat plastförkläde rekommenderas vid risk för kraftig förorening av arbetskläder eller underarmar (enligt basala hygienrutiner).

Skyddskläder och personlig skyddsutrustning – avklädning

Se även lathund "Skyddskläder och personlig skyddsutrustning, användning vid misstänkt eller bekräftad covid-19"

Inne i vårdrummet:

1. Handskar
2. Desinfektera händer och underarmar
3. Plastförkläde
4. Desinfektera händer och underarmar
5. Visir/skyddsglasögon – torkas av med rengöringsmedel/diskmedel/tvål/ytdesinfektionsmedel (flergångs) eller slängs (engångs)
 - A. Ta på rena handskar (för att skydda händerna mot ytdesinfektionsmedlet)
 - B. Ta av visir/skyddsglasögon
 - C. Torka insidan först, därefter utsidan (vid behov lägg visiret på ren yta vid avtorkning)
 - D. Häng upp eller placera på ren yta
 - E. Ta av handskar.
6. Desinfektera händer och underarmar
7. Munskydd
8. Desinfektera händer och underarmar.

Om två (2) meters avstånd till patient inte kan hållas ska munskydd och visir/glasögon tas av **utanför vårdrummet**.

Utanför vårdrummet:

- Ta av eventuellt andningsskydd
- Desinfektera händer och underarmar.

Smittsamhet

Se [smittskyddsläkarnas smittskyddsblad](#) Covid-19, läkarinformation.

Avliden patient

Normala rutiner runt omhändertagande av avliden. Bisättningssäck behöver normalt inte användas. Vid användande av bisättningssäck ska den märkas med patientens identitet. Skyddskläder och personlig skyddsutrustning enligt ovan. Meddela begravningsentreprenör om misstänkt/bekräftad smitta, genom att markera ruta för smittfarligt tillstånd och ange "Covid-19" i bårhusblanketten.

Omhändertagande enligt Folkhälsomyndighetens [Rekommendationer för hantering av avliden med bekräftad covid-19](#).

Rutiner särskilt boende/korttidsenhet

Patient

- Patient med symtom (även milda) ska isoleras på eget rum/lägenhet med egen toalett och dusch.
- Ska vistas på rummet så länge smittsamhet föreligger.
- Får inte vistas i allmänna utrymmen och får inte delta i gemensamma aktiviteter.
- Uppmana eller hjälp patienten att hosta och nysa i papper som sedan slängs i påse.
- Uppmana patienten att om möjligt vända bort huvudet vid hosta om nysning.
- Uppmana eller hjälp patienten att desinfektera händerna efter hosta/nysning, efter toalettbesök och innan måltid.
- Vid två (2) eller fler smittade patienter inför om möjligt kohortvård (avdelad personal) dygnet runt.

Besök

Besökande till patient

- Ska informeras om risken för smitta. Erbjud gärna skyddsutrustning.
- Ska desinfektera händerna när de kommer och går.
- Ska inte visa symtom på övre luftvägsinfektion. Undantag kan göras i särskilda fall som till exempel vård i livets slutskede (beslutas av ansvarig chef).

Mathantering och disk

Patient med symtom ska serveras mat i sitt rum/lägenhet. Disk ska ställas direkt i diskmaskin. Eventuella föroreningar på porslin, glas och bricka ska torkas bort innan transport till köket. Torka av bricka direkt med rengöringsmedel/ytdesinfektionsmedel. Handskar behöver inte användas vid transport till kök. Tvätta händer och underarmar, alternativt desinfektera händerna efteråt.

Tvätt

- Följ hygienrutiner. Se "[Rekommendation tvättstuga/hantering av tvätt i kommunal vård och omsorg](#)" på Smittskydd Värmlands webbplats vid *Rutiner kommunal vård* och plusboxen *Tvättstuga och hantering av tvätt*.
- Tvätt som är kraftigt förorenat och skickas till tvätterier hanteras som risktvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Städning

Daglig städning

- Städning i vådrum ska utföras av vårdpersonal.
- Städa golv och toalett med förfuktade moppar alternativt rengöringsmedel och vatten.
- Rengör/desinfektera tagytor med rengöringsmedel/ytdesinfektionsmedel på kontaktytor, till exempel dörrhandtag, sängbord, säng, kranar, spolknapp på toalett samt toalettring.
- Städutrustning rengörs och desinfekteras efter varje användning.
- Mopp och flegångstäckor tvättas i lägst 60 grader, helst i 85 grader.
- Torka omgående upp spill av kroppsvätskor. Använd rengöringsmedel och vatten eller ytdesinfektionsmedel.

Slutstädning – rum/lägenhet

Vid bekräftad covid-19 samt vid flytt av patient innan svar föreligger eller ej testad patient med luftvägssymtom:

- Skyddskläder och personlig skyddsutrustning: kortärmat plastförkläde, handskar, munskydd och visir. Flergångsvisir ska rengöras och återanvändas.
- Städa med rengöringsmedel och vatten.
- Golv avtorkas med rengöringsmedel och vatten.
- Vid flergångsmopp, lägg golvmopp i soppåse och tvätta snarast.
- Torka av städstativ med rengöringsmedel och vatten alternativt ytdesinfektionsmedel.

Vid negativ covid-19:

- Städa enligt ordinarie rutin.

När det är svårt att isolera en patient

Inom vissa verksamheter till exempel demensvården, stöd/gruppboenden inom LSS eller socialpsykiatri kan det av olika skäl vara svårt att isolera en patient på sitt rum/lägenhet. Då får man utifrån lokala förutsättningar försöka begränsa antalet personer som vistas i patientens närhet alternativt avgränsa en del eller hela enheten.

Rutiner ordinärt boende

Patient

- Patient med symtom (även milda) ska isoleras i eget hem med egen toalett och dusch.
- Ska vistas i hemmet så länge smittsamhet föreligger.
- Får inte delta i gemensamma aktiviteter.
- Uppmana eller hjälp patienten att hosta och nysa i papper som sedan slängs i påse.
- Uppmana patienten att om möjligt vända bort huvudet vid hosta om nysning.
- Uppmana eller hjälp patienten att desinfektera händerna efter hosta/nysning, efter toalettbesök och innan måltid.
- Vid anhopning av fall inom hemtjänstgruppen – inför om möjligt kohortvård (avdelad personal) dygnet runt. Kontakta Smittskydd Värmland för råd.

Mathantering och disk

Måltider ska intas i egna hemmet. Diska enligt vanlig rutin.

Tvätt

- Följ hygienrutiner.
- Lägg ingen tvätt på golvet eller i möbler. Lägg tvätten sorterad direkt i tvättsäck eller motsvarande.
- Töm tvättsäcken direkt i tvättmaskin.
- Använd plastförkläde och handskar vid hantering av smutstvätt. Desinfektera händer efter avslutat arbete med smutstvätt.
- Torka ytor i tvättstugan med rengöringsmedel/ytdesinfektion vid färdigt arbete.
- Desinfektera alltid händerna när man lämnar tvättstugan även under pågående tvättid.
- Tvätt som är kraftigt förorenat och skickas till tvätteri hanteras som risktvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Städning

- Torka omgående upp spill av kroppsvätskor – rengöringsmedel och vatten.
- Kontaktytor – rengöringsmedel och vatten.
- Golv och toalett – rengöringsmedel och vatten.
- Lägg golvmopp i soppåse och tvätta snarast. Rengör städstativ.

Dokumentet är utarbetat av: Monika Carlson